Marija fil-Mużika (6)

minn Ivan Attard,
l-Organista tas-Santwarju Nazzjonali
tal-Madonna Ta' Pinu

"Sultana tas-sema, ifraħ u thenna, Hallelujah!" Din hija l-għanja li l-Knisja ferreħija tkanta lill-Verġni Marija matul iż-Żmien Qaddis tal-Għid li fih, għal ħamsin ġurnata, infakkru l-ġrajja tal-Qawmien glorjuż tal-Mulej mill-Imwiet. Huwa ferm xieraq li l-Knisja ssellem lil dik l-Omm li, għax baqgħet wieqfa ħdejn is-Salib tar-Redentur, emmnet fil-Kelma tal-Mulej u ma ddubitatx iċ-ċertezza li hu kien ser joħroġ rebbieħ fuq is-setgħa tal-mewt.

L-innu *Regina Coeli* huwa wieħed mill-aktar innijiet antiki li għandha l-Knisja Kattolika u jieħu post it-talba tal-*Angelus* fi Żmien il-Għid. Dan l-innu jingħad ukoll bħala Antifona Marjana fit-Talba ta' Għeluq il-Jum mill-Għasar ta' Ħadd il-Għid filgħaxija sat-Tieni Għasar ta' Għid il-Ħamsin. Filwaqt li għadu mhux magħruf min hu l-awtur tiegħu, dan l-innu għandu oriġini li tmur lura sat-tnax-il seklu W.K. Hemm leġġenda interessanti li tirrakkonta kif darba waħda f'jum l-Għid il-Kbir, San Girgor il-Kbir sema' l-anġli jkantaw l-ewwel tliet versi ta' dan l-innu waqt li kien qiegħed f'purċissjoni bl-ikona tal-Madonna impittra mill-Evanġelista San Luqa. Huwa ġie ispirat biex jikteb ir-raba' vers ta' dan l-innu.

Jeżisti bosta kompożizzjonijiet mużikali fuq dan l-innu Marjan. Il-melodija uffiċjali jew tipika ta' dan l-innu tinsab fl-Antifonarju tal-Vatikan. Hemm imbagħad bosta kompożizzjonijiet elaborati li jinkludu l-użu tal-orkestra u Kor bil-vuċijiet. F'dan l-artiklu ser nagħtu ħarsa lejn xi wħud minnhom:

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) kien wieħed mill-aktar kompożituri prolifiċi u influwenti tal-era Klassika. Matul ħajtu, kiteb aktar minn 600 biċċa mużikali li jvarjaw minn sinfoniji, *concertos*, *sonatas* u oħrajn. Mozart għandu tliet kompożizzjonijiet ibbażati fuq l-innu *Regina Coeli*. Dawn huma:

(i) Regina Coeli in C major, K.108 - dan ix-xogħol inkiteb fl-1771 għal sopran solista, Kor b'erba' vuċijiet u orkestra;

(ii) Regina Coeli in B flat major, K. 127 - dan ix-xogħol inkiteb fl-1772. L-istrumentatura użata tikkonsisti f'Kor b'erba' vuċijiet,

oboe, *horn*, żewġ vjolini, vjola u *continuo*; u

(iii) Regina Coeli in C major, K. 276 - din il-kompożizzjoni nkitbet fl-1779 għal erba' solisti (sopran, contralto, tenur u baxx) u Kor b'erba' vuċijiet bl-akkumpanjament tal-orkestra.

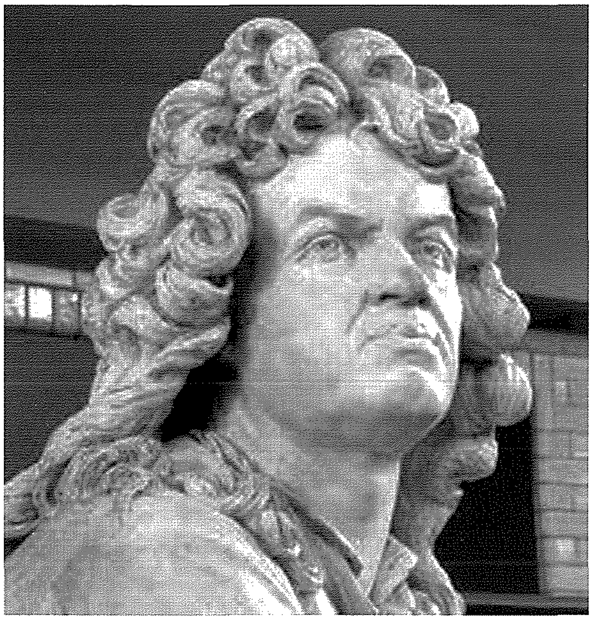

Jean Baptiste Lully (1632-1687), kompożitur Franċiż, għadda l-maġġor parti ta' ħajtu jaħdem fil-Palazz tar-Re Lwiġi XVI. Huwa ikkunsidrat bħala l-pijunier tal-istil Barokk fi Franza. Dan il-kompożitur kiteb arranġament wieħed tal-innu *Regina Coeli.*

Michel Richard de Lalande (1657-1726) huwa kompożitur u organista Franċiż. Kiteb diversi *suites* orkestrali magħrufa bħala "Simphonies pour les Soupers du Roy" u *ballets*. Ix-xogħlijiet tiegħu ħabbru l-*cantatas* ta' Johann Sebastian Bach u l-*oratorios* il-kbar ta' George Frideric Handel. Dan il-kompożitur kiteb arranġament wieħed tal-innu *Regina Coeli* fl-1698.

Franjo Dugan kiteb mużika għall-innu *Regina Coeli* fl-1895 fuq l-istil Romantiku. Dan l-innu huwa miktub għal sopran jew tenur solista bl-akkumpanjament tal-orgni.

Antoine Busnois (1430-1492) huwa wieħed mill-aktar kompożituri magħrufa tas-seklu ħmistax, l-aktar fejn tidħol mużika sekulari.

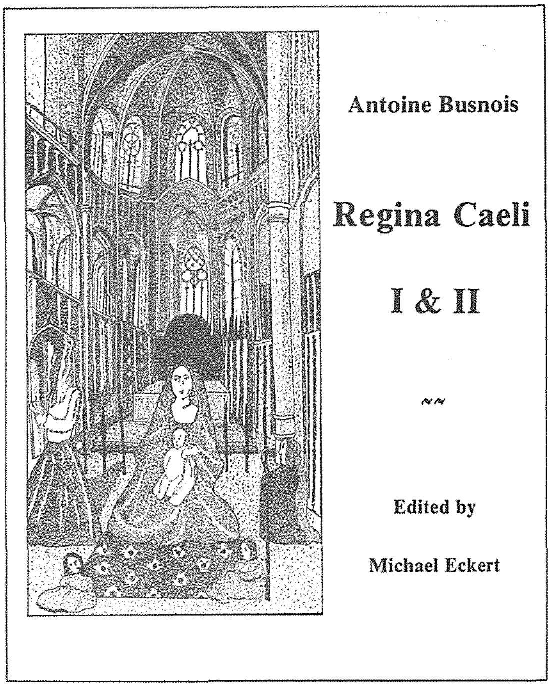

RCM4

ANTICO CHURCH MUSIC

Madankollu, Busnois għandu arranġament mużikali fuq ir-*Regina Coeli* li nkiteb għal Kor b'erba' vuċijiet.

Il-kompożitur **Pirro Capacelli Conte Albergati** kiteb motett sagru ibbażat fuq il-kliem tal-innu li qed nitkellmu fuqu llum. Dan ġie ippubblikat għall-ewwel darba fl-1691.

Il-kompożitur ċelebri **Johannes Brahms** (1833-1897) huwa kompożitur u pjanista

Ġermaniż u wieħed mill-aktar kompożituri importanti tal-era Romantika. Brahms kiteb mużika għall-antifona *Regina Coeli* fl-1863 għal Kor femminili SSAA. Din il-kompożizzjoni ndaqqet għall-ewwel darba f'Hamburg fid-19 ta' Settembru 1869.

Marcel Dupré (1886-1971) huwa pjanista, organista u kompożitur Franċiż. Fost ix-xogħlijiet mużikali li kiteb, Dupré ikkompona mużika għall-innu *Regina Coeli* biex tindaqq fuq l-orgni.

Charles Marie Widor (1844-1937) ikkompona mużika għal dan l-innu fl-1874.

Il-kompożitur **Antonio Vivaldi** (1678-1741) kien kompożitur Taljan u vjolinista mill-aqwa, imwieled ġo Venezja. Vivaldi huwa rikonoxxut bħala wieħed mill-aqwa kompożituri tal-era Barokka u, fi żmienu, ħalla impatt qawwi fuq l-Ewropa. Huwa kiteb arranġament mużikali fuq it-test tal-innu *Regina Coeli* imma ma laħaqx temm din il-kompożizzjoni tiegħu sa jum mewtu li ġrat fit-28 ta' Lulju 1741.

Verżjoni mużikali riċenti ta' dan l-innu Marjan inkitbet f'Jannar 2005 mill-kompożitur kontemporanju Jacopo La Fauci. Il-kompożitur kiteb dan l-innu għal Kor b'erba' vuċijiet (SATB) u jitkanta *a cappella*, jiġifieri mingħajr l-akkumpanjament tal-istrumenti mużikali.

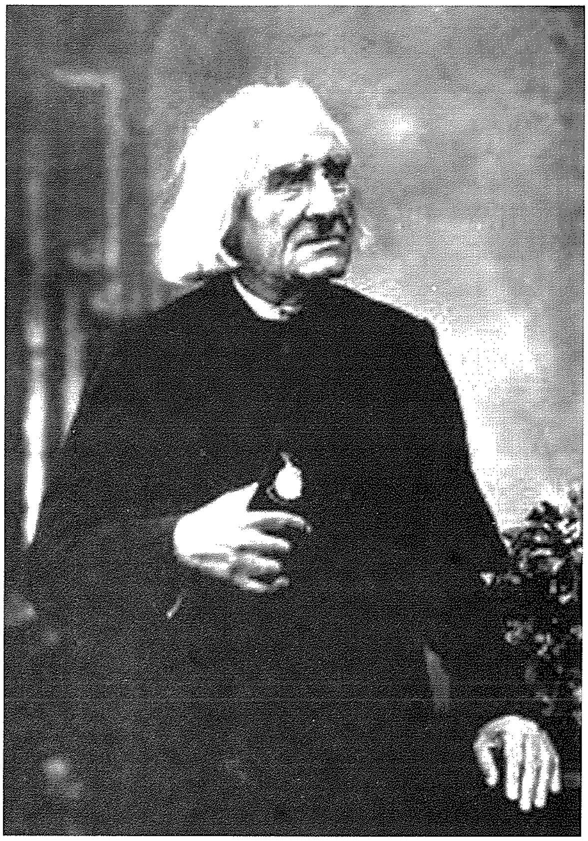

Kompożizzjonijiet oħrajn ta' dan l-innu ġew miktuba matul is-snin minn Lorenzo Perosi, Frans Liszt, Tomas Luis de Victoria, Orlando di Lasso u Louis-Nicolas Blondel. Ħafna minn dawn ix-xogħlijiet jitkantaw *a cappella*. ♦

Riferenzi:

(i) Pellegrino Santucci, *La Madonna nella Musica* (1983)

(ii) Marina Warner, *The Myth and the Cult of the Virgin Mary* (1976).